

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.11. Neque hic peccavit: Deus auctor malorum pœnæ aliquando infligit illa ob peccata, aliquando veto in beneficium, quale æstimavit cæcitatem Democritus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

visur D. Paulus. Hoc intendit Evangelista, ut in Christo cognoscamus quod et diuinus consiliarius, veri loquitur Deus hinc: ceteris dicat ipse rationem: Neque hic peccauit &c. sed ut manifestetur &c. Sicut etiam paralytico rationem dedit paralyticus, nempe proprijs hanc peccauit cum incurrisse.

§. II. Neque hic peccauit: Dem aucto malorum pena aliquando infligit illa ob peccata, aliquando vero in beneficium, quale affirmavit cecitatem Democritus.

Hoc igitur argumentum proposito nostro conformiter procedat: hoc a nonnullis quæritur, num illa Apostolorum Christo proposita interrogatio prudens probaque fuerit: nam extra controuerdiam est, vobis communitur Deus æquitates ac calamitates infligit, in præteritum præsam peccatorum: non enim videtur ratio inueniri in qua hanc homines fundent interrogatiōnem illius rationis, quæ quam Deus inmittat nobis aduersitates, illudque eleganter prolequitur D. Chrysol. his verbis: Cum medicus contraria quæ nobis salubria videtur, præcipit, nonnumquam reluctamur. Sed cum nobis aucta persuaserimus, artis ratione illam curata facere, promptè & libenter credimus. Idque cum sciamus quod medici sapè falluntur, Deum vero cuius vis in omnibus incredulitate à nostris distans, qui est ipsa sapientia, qui nunquam fallit, potest pueritiam curiosis perfecerimus. Medico, a quo rationem polliceri possemus libenter obedimus, nobisque is os obstruit dicendo, te nolle attem medicare, & hoc quod præscribit, optime callere; cum ita sit, quod ins non habeat libitū suo faciendi: à Deo autem: Qui facere potest, ut liber, & facit secundum sapientiam suam, an rationem tuam postulat? Nec nobis expedire eam modo nolle, nec decet eam nobis assignari. Prolequitur D. Chrysol. Aduersus humani modi Paulus indignans ait: O homo, tu quis es, qui respondeas Deo? Nihilquid dicitur argumentum, et quis se proxi: cur se me fecit? Quæ de causa optantis, inquit, quod David postquam dubijs illis intricatus hæsetat, Zelani super iniquos, pacem peccatorum videns, dixerit. Existimauit ut cognoscerem hoc, labor est ante me? Vt intelligas, quod hic nullum sit de dubijs tuis petendum responsum, nec inquirendæ curiosus sint rationes eorum, quæ Deus agit: sed omnia patienter esse toleranda. Nihilominus ad nostræ humilitatis exercitium ut certum habere debeamus, nullam

infirmiorem, nullam afflictionem, penam nullam in hoc mundo infligi, nisi diuina dispositione ordinatam: Si est malum in ciuitate, quod Dominus non fecerit?

Causam inquit Theodoret. cur Deus tam sollicitè percutiam impedierit Balaam ariolum ne Dei populo malediceret etenim primò in illum misit Angelum stricto gladio terribilem, deinde asina, cui insidebat, illi locuta fuisse scribitur: cumque iam conaretur populo maledicere mutauit illi Deus in ore verba, ut non tantum non essent maledictiones, sed præclaræ benedictiones. Hoc enim insinuat (inquit D. Gregori.) his

Cur Deus verbis: Quicquid aperit, habet oculos. Ex obdurata cecidit ipse malitia, conatus Dei populo maledicere, potè ipso inuito aperuit illi Deus oculus: Balaam cules ut populo contempleretur patitur indignem, nec vltia subesset ratio populum perstrigendi, nec maledicere sibi ad hoc locus & facultas concederetur. Quid tua o Domine interest, si maledictus ille necro manitens, & diabolicus praefigiator populo tuo maledicat? Iner nos verum esset prouerbium: In equo maledicto curis licet. Adert Palmista coniciens paroi refectæ, si quis ab hoc suo maledictionibus impetatur, si in illum benedictionibus repleueris, maledictus illi, & in benedictis, si maledictus ille praefigiator populo maledicat: tu illi benedictio: lic enim parum illi nocete poterit maledictio in caritate. Voluit Deus responderi, iam eripit, non exigit prædictum, quo populo deciperetur, si Balaam illi maledixisset: hinc nempe quia si quando calamitas aduersitatis v. claudibus opprimeretur, qua superueniret illi erant multe in forum criminum iustam compensationem, has effectum esse crederet maledictiois Balaam, eique tantorum malorum causam adscriberet: sed si persuadeat hæc licet non habere: at horem omnium principalem causam esse diuinam dispositionem, eumque solum esse, qui tribulat, ones, qui clades, qui verberos infligit, & hæc dum premittit non hinc aut illi causa imponatur, sicut valde transire est hominibus, sed diuina sine omnia aduersitatis dispositio.

Dico secundo. Deo frequens esse & familiare hæc omnia mala inmittere in multam peccatorum. His hæter S. Scriptura, ut obsequi sufficit hæc vincta de Plalmo sequitur. Propter iniquitatem corruptisti hominem, illam experientia verborum illis Apostoli: Per unum hominem peccatum in hoc mundo intravit. & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit. Per peccatum mors intravit, non vincta, sed nulle

Cur Deus non peccasset ut maledicere v. Balaam cules ut populo contempleretur patitur indignem, nec vltia subesset ratio populum perstrigendi, nec maledicere sibi ad hoc locus & facultas concederetur. Quid tua o Domine interest, si maledictus ille necro manitens, & diabolicus praefigiator populo tuo maledicat? Iner nos verum esset prouerbium: In equo maledicto curis licet. Adert Palmista coniciens paroi refectæ, si quis ab hoc suo maledictionibus impetatur, si in illum benedictionibus repleueris, maledictus illi, & in benedictis, si maledictus ille praefigiator populo maledicat: tu illi benedictio: lic enim parum illi nocete poterit maledictio in caritate. Voluit Deus responderi, iam eripit, non exigit prædictum, quo populo deciperetur, si Balaam illi maledixisset: hinc nempe quia si quando calamitas aduersitatis v. claudibus opprimeretur, qua superueniret illi erant multe in forum criminum iustam compensationem, has effectum esse crederet maledictiois Balaam, eique tantorum malorum causam adscriberet: sed si persuadeat hæc licet non habere: at horem omnium principalem causam esse diuinam dispositionem, eumque solum esse, qui tribulat, ones, qui clades, qui verberos infligit, & hæc dum premittit non hinc aut illi causa imponatur, sicut valde transire est hominibus, sed diuina sine omnia aduersitatis dispositio.

III. Mala ob peccata inferuntur. Pj. 38. 12. Rom. 5. 12.

trallia tot quot sunt, eruntque homines: In om-
nes homines mors pertransiit: Vnus pomi gustus
infinitas intulit mortes, & per illam hanc pen-
nam homo incurrit vt esset mortalis, sique post
haec domus & habitaculum mortis. Secundum
Gen. 2. 17

Gen. 2. 17

hominem dixit: In quantumque die comedis ex ea,
morte morieris. Qua ratione hoc verum fuisse co-
gnoscimus: cum post pomi gustum pluribus die-
bus, imo plusquam nongentis annis Adam su-
petuierit? Multas haec verba patiuntur expo-
sitiones, quarum haec vna est: q. d. In quocum-
que die mandati mei transgressor ex eo comede-
ris: mors in te habebit dominium: eruntque
illius, & domus illius: nam sicut dum tibi tradi-
tur domus possidenda, non ibeo illam ingredi-
ris, sed confestim tunc subijcitur dispositioni, eo-
que tuos mittis famulos, qui cum ad tuum pre-
parent ingressum, & stram tuam in illa collocas
supellectilem, & vtenilia. Sic quoque eo mo-
mento, quo retitum gustauit homo fructum,
Deumque offendit, data est in illum morti pos-
sessio velut in domum propriam, & factus est
mortalis, ab eoque tempore confestim ceperunt
eum intrare mortis famuli: vt illi in hominem
ingressum prepararent: sunt autem illi morbi,
dolores, inhirmitates; ab ea similitet hora statuit
illam in homine velut in domo propria suam su-
pellectilem, angustias, nimirum, tristitias, affli-
ctiones: ita vt ob vnus peccati culpam homo
euiscent receptaculum omnium horum mortis
vitiis: sicut delictum illud omnium ma-
lorum, quae mundum occupant vniuersale
principium. Si igitur vnus peccatum, gustus
vni pomi, vnus mandati diuini transgressio,
sufficiens causa fuerit, tot eladium, & infirmita-
rum calamitatum: quid efficere poterunt tanta
quantitas committis peccata, & non vnus, sed om-
nium quae Deus praescripsit, mandatorum trans-
gressio.

IV.
Similitudo.

Sahubiter nos praemonuit Spiritus S. singulari
illa Salomonis sententia: Qui delinquit in conspectu
Ecc. 38.
35.
vini, qui fecerit illum succidet in manus iudicis. Totam
percutit S. scripturam, & perspicue colliges,
quascumque captiuitates, elades, incendia, tumas
opum naufragia, imo & Regnarum ac Monar-
chiarum occasus, haec inquam omnia in penam
euenisse peccatorum. Ob illa totum mundum
demersum mundum deluio, quique in ciue-
rem redactas ciuitates, Dei populum miseranda
pressum captiuitate: Propter peccata quae peccastis
Eccl. 10.
6. 1.
8. Eccl. 10.
8. Deleta fuit Babyloniotorum monarchia ob
iniquitates regis Baltasari &c. Regnum a gente

Ecc. 38.
35.

Baruch.
6. 1.
8. Eccl. 10.
8.

in gentem tra-ferunt propter iniustitias. Ec.
Dico tertio: vt certum haberi, quod non omnes
mortes, & rumas & afflictiones in penam eue-
niant peccatorum sed illas saepius a Deo immittit ad
nominis sui gloriam, alijs ad exemplum, & pauen-
tiae vtilitatem; ex eis enim, hanc rationem assi-
gnat Spiritus S. tristis illius ac laboriose coeci-
tatis i obta nec non terribiliu afflictionum & in-
firmitatum quibus omnibus persequitur est Iob
fuisse eructatum: Hanc sententiam adeo permisi-
Dens ostendit illi, vt postea daretur exemplum pa-
tientia eius sicut Eccl. 5. 10b. Non assent duos illos
praefatos viros nulla l abuisse peccata, sed quod
omnes illas molestas non tulerit in inhirmitate ob-
paterentia quaedam crimina, sed vt in ipso patien-
tia daretur exemplum. De hac in aetna potestate
dicitur: Hic amicum tuum morbo languen-
tem, longe lateque per Saeculorum penas, dolores,
mortisque diuicias: Quia inter Reges Iobis san-
ctus? Regis mortem interfecit est. Quia Petro
quid Paulo subitum? Nominis gloriae gladium eruen-
tium? Quod Hierem in potuit de eurgatur la-
ci, Masas medius terra diuidatur, Masas acumolas
patitur per lectiones, Michas a lapis cotundit-
tur, ne eoru haec impunitaeris criminibus, quin-
mo labores hi fuerunt illis, velut ignis auto deca-
fuit, lapidati sunt, in occisione gladii mortui sunt
Eccl. 38. 35. Et hi omnes in sanimo fidei probati sunt. Idem
hoc dicimus de lapidibus D. Stephani, de cruce
D. Laurentij, de iconibus D. Iuanij &c. de tri-
bulacionibus iustorum, quae illis acciderunt ob
eant rationem quam declarat Apostolorum aucto-
ritas D. Petrus: Vt probatio praefata fidei multo
pretiosior auro (quod per ignem probatur) iurata
tur in laudem & gloriam Eccl. Nemo iudicatur
omnes aquas, de mari producere, teste Salomone:
Ad mare, aqua flumina exiit: Por o prudens
hortulanus haurit ex eis aquas, calque deducit ad
arcolas horti sui, vt flores eia cantur, irrigentur
arbores, producanturque fructus: & filio lana-
tus eas dirigit, vt pannus emundetur, reddaturque
eas diuase & molli. of vt moleudo tritum panis
piulatu albus regis mensis apponi dignissimus.
Omnis tribulacionum aqua de mari profluit
peccati originis, velut ex primo & originali
fonte, vt eleganter probat D. Aug. Ceteru Deus
vt regax hortulanus & collellis fultio, & dicitur
mollior, eas dirigit, vt enascantur varietum flores,
patigera, dum itatis, & moit licitioris, & qua-
tenus humilis anima mundi reddatur, cuiusque pe-
dibus prolata: necnon vt ex tritico Saeculorum
panes coquantur Deo sapiendum vt ait D. Igu-
nus. Nemo non miratur quosdam adeo auxie

30
14.
Ad virtu-
us exerci-
cium
mala
proue-
niunt.
Teb. 1. 12.

D. Hier.
Epi. 33.
ad Ca-
simum.
Tom. 1.
VI.
Probat
exemplis.

Heb. 11. 37

1. Pet. 2. 7.

Ecc. 1. 7.

VII.
Similitudo.

Lib. 22. de
Cau. 1. 22.

harum causam esse peccata, sicut de paralytico apud piscinam, & altero paralytico ad pedes suos per alios demisso: retumtamen de hac cœtate clarè testatus est, quod ea de causa hæc illum non apprehenderit: *Neque hic peccauit, neque parentes eius, ut cœcus nasceretur.* Idem docuit D. Grego. in cœtate Sancti Monachi nomine Spei, de quo statim occurret.

L. 4. Dial. 4. 10. 1

§. 11. Neque hic peccauit. De tribulationibus tuis hoc iudica, quod ob tua tibi peccata contingant: de alienis vero, nequaquam: de quo proclamare nos monet Iob.

31
I.
Supplicia
tuis im-
puta pec-
catis.
Psf. 72. 8.

Dico quartò: prudentissimum hoc fore cõsilium, si tibi in animum induxeris quod afflictiones, quibus opprimeris, tuorũ peccata sint peccatorum: illas iudicans te iustissime fuisse meriti. Hoc nobis cõsiliũ intimat psalmista Dauid: *Quoniam ego in flagella paratus sũ, & dolor meus in conspectu meo semper: quoniam iniquitatem meam annuntio, & cogitabo pro peccato meo.* Coniunge illud aduerbiũ semper cum illo cogitabo pro peccato meo. Quãdo, Domine, flagellum de manu tuo frenduerit, illud velut de manu tua recipiam, & ego peccati mei constituum me precor nem, eoque hæc mea perpetua cogitatio: quod ob commissa scelera bene meritum tuã ipse supplicii: si me Saul persequatur: dicam *Pro peccato meo.* Si filius cõtra me perfidus arma sumat: *Pro peccato meo.* Si percussor Angelus populum deleat interectione: *Pro peccato meo:* Si lecto decumbam infirmus: *Pro peccato meo.* Sufficiens etenim radix arbori tanta: peccatum esse perhibetur. Huic opinioni subscripserunt fratres Ioseph, ad extremas redacti calamitates. *Merito hæc patimur: quia peccauimus in fratrem nostrum &c.* Sic exponit veridicus Michas populo Dei vix sufferendis aduersitatibus contrito. *In scelere Iacob omne istud, & in peccatis domus Israel.* Quod si dixeris, Domine, quã possum stridè conscientiam meam examino, nec villã, sit laus Deo; culpam inuenio mortalem, aut grauioris mihi conscius sum delicti: video tamen & lugeo morbis me torqueri grauissimis, viresque tantis succumbere doloribus. Hoc tibi firmiter sit persuasum peccatum rem esse adeo malã ut quãuis veniale sit illud leuissimum, acerbiorẽ tamen multò mereatur poenam, quã tu pateris, licet acerbissimam, & ob minora peccata venialia dolores pœnæque infliguntur atrocissimæ; prout probauimus. Et quãuis eximij illi Patriarchæ

Ge. 42. 22

Mic. 1. 5.

II.
Quam
grate sit
veniale
peccatũ.

Ho. 10. 6.
01.

Abraham, Isaac, Jacob, Ioseph, Lot, Moyses, Aaron, Maria soror eorum, Iosue, Samuel &c. Deo forent amore cõiunctissimi, illos tamẽ puniuit, & grauioribus affixit calamitatibus, aliquos etiã ipsa morte ob peccata quædam venialia, ob nimiam in homine fiduciam, ob inordinatũ amorem filiorum, ob vnam capitis reflexionem, ob vnam faciei contorsionem in eo quod Deus præcipiebat. Hoc enim est, quod de psalterio canimus: *Domine Deus noster tu exaudiebas eos, Deus, tu propitius fuisi eis, & uiscerens in omnes aduersiones eorum.* Vix in rebus minutissimis delinquebant, & ecce supplicium eorũ capitibus imminerebat. Tu teipsum interroga, num à peccatis venialibus sis innocens: Faxit Deus, ut non videres, vel posses in te tot videre mortalia.

Ex his cõcludit D. Chrysol. quã prudenter iudicaret sanctus ille vates Daniel: qui seipsum torquẽ Dei populũ cernens dolensque in Babylonia captiuum, yastata Hierosãlẽ, destructo templo duram & immitẽ sustinentẽ seruitutem, ad orationis præsidia confugit, tantis aduersitatibus suas à Deo postulans remediũ: erat autẽ ipseus prologo candida confessio, suorũ siue populi peccatorum, quibus hæc omnia mala poenitens adscribebat: *Res meam ad Dominum Deum meum rogare & deprecari in uicinijs, sacco, & cinere &c. Dani. 9. 3.* orauit, Dominum Deum meum confessus sum &c. dixi: *Obsecro Dñe Deum magno & terribiles peccauimus, iniquitate fecimus, impie egimus, & recessimus, & declinauimus à mandatis tuis ac iudicij; Nõ obediuimus seruis tuis Prophetis &c.* Propterea omne malum hoc uenit super nos. Hoc attende, quod orationem suam exordiat: à criminum suorum confessione hoc Spiritus sanctus cõsiliũ iuxta *Prou. 18. Septuaginta: Iustus sui ipsius est accusator in principio sermonis: nec non illud Dauidis: Incipit Confessio in confessione: sic legit & interpretatur D. in 1. Cant. Aug. quod nostra vulgata tradit: Introite portas Ioa. & in eius in confessione. Quid autem necesse est Danieli Psal. 146. si suorũ scelerum exomologesi faceret: ut erat cuius vitæ puritatem, ac morum integritatem nõ semel ipsi leones, reueriti testatique fuerant: Proclamet & confiteatur peccata populi illius Deo refractarij, quem iusto iudicio tremendum hoc feriebat, terrebatque supplicij, porro propria sanctus est, & cognoscit, quod quamuis, Dei gratia, nullis mortalibus esset inquinatus, quibusdam tamen venialibus esset obnoxius, illaque tato supplicio pœnæque sufficerent: vnde timet, ne ea quam patiuntur, pœna suis quoque sit imputanda sceleribus.*

Orat. con-
iudicaret
sanctus
ille vates
Daniel: qui
seipsum
torquẽ Dei
populũ
cernens
dolensque
in Babylonia
captiuum,
yastata
Hierosãlẽ,
destructo
templo
duram &
immitẽ
sustinentẽ
seruitutem,
ad
orationis
præsidia
confugit,
tantis
aduersionibus
suas à
Deo
postulans
remediũ:
erat autẽ
ipseus
prologo
candida
confessio,
suorũ
siue
populi
peccato-
rum,
quibus
hæc
omnia
mala
poenitens
ad-
scribebat:
Res meam
ad
Dominum
Deum
meum
rogare
&
deprecari
in
uicinijs,
sacco,
&
cinere
&c.
Dani. 9. 3.
orauit,
Dominum
Deum
meum
confessus
sum
&c.
dixi:
Obsecro
Dñe
Deum
magno
&
terribiles
peccauimus,
iniquitate
fecimus,
impie
egimus,
&
recessimus,
&
declinauimus
à
mandatis
tuis
ac
iudicij;
Nõ
obediuimus
seruis
tuis
Prophetis
&c.
Propterea
omne
malum
hoc
uenit
super
nos.
Hoc
attende,
quod
orationem
suam
exordiat:
à
criminum
suorum
confessione
hoc
Spiritus
sanctus
cõsiliũ
iuxta
Prou. 18.
Septuaginta:
Iustus
sui
ipsius
est
accusator
in
prin-
cipio
sermonis:
nec
non
illud
Dauidis:
Incipit
Do-
Psf. 146. 7.

inno in confessione: sic legit & interpretatur D. in 1. Cant. Aug. quod nostra vulgata tradit: Introite portas Ioa. & in eius in confessione. Quid autem necesse est Danieli Psal. 146. si suorũ scelerum exomologesi faceret: ut erat cuius vitæ puritatem, ac morum integritatem nõ semel ipsi leones, reueriti testatique fuerant: Proclamet & confiteatur peccata populi illius Deo refractarij, quem iusto iudicio tremendum hoc feriebat, terrebatque supplicij, porro propria sanctus est, & cognoscit, quod quamuis, Dei gratia, nullis mortalibus esset inquinatus, quibusdam tamen venialibus esset obnoxius, illaque tato supplicio pœnæque sufficerent: vnde timet, ne ea quam patiuntur, pœna suis quoque sit imputanda sceleribus.

Eandem scelerum confessionẽ legimus apud Tobiam

K k